

МИКОЛАЇВСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

МБНФЧ МОР

С.М.Губанов

9 травня 2022 року

ПРОГРАМА

творчого випробування з ліплення та різьблення

для вступу на навчання до Миколаївського базового медичного
фахового коледжу Миколаївської обласної ради

на спеціальність 221 Стоматологія

освітньо-професійна програма «Стоматологія ортопедична»

Розглянуто та затверджено на
засіданні екзаменаційної комісії
Протокол № 3
від 6 травня 2022 р.

м. Миколаїв, 2022р.

ПРОГРАМА
творчого випробування з ліплення та різьблення
на спеціальність 221 Стоматологія
освітньо-професійна програма «Стоматологія ортопедична»

Вступні випробування і порядок зарахування на спеціальність 221 Стоматологія за освітньо-професійною програмою «Стоматологія ортопедична» проводяться згідно з Правилами прийому до Миколаївського базового медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради в 2022 році.

З метою виявлення рівня підготовленості і мануальних здібностей вступників на вказану спеціальність в першу чергу проводиться вступне випробування з ліплення та різьблення. Вступникам при поданні документів надається право вибору одного із запропонованих видів прикладного мистецтва в об'ємі:

- скульптура (ліплення)
- різьблення

Для взірців використовуються:

- анатомічні форми (фантоми) різних груп зубів: різець, ікло, премоляр, моляр. Розмір не більше 20 – 30 см для ліплення і 6 – 8 см для різьблення.

Як матеріал пропонується використовувати:

- для ліплення – пластилін або пластичні маси;
- для різьблення – мило господарське або спеціально відлиті гіпсові заготовки.

Термін виконання завдання – 8 академічних годин з 30-хвилинною перервою.

Вимоги, які висуваються до роботи (загальні):

Вступник повинен виконати копію зуба, чітко і точно передати його пропорції, характер, форму та пластичні особливості. Екзаменаційна комісія, в склад якої входять фахівці образотворчого мистецтва (2) та представник стоматологічної служби (1), оцінюють зашифровану роботу за відповідними критеріями.

1. **Вступник повинен виготовити** точну копію зуба з фантома гіпсової моделі (ліплення 1:1, різьблення 1:3):
  - а) відтворити натуральні розміри моделі;
  - б) передати пропорції моделі зуба: ширину, глибину, висоту (передати габаритні розміри);
  - в) передати симетрію, форми і пластичний об'єм виробу;
  - г) передати фактуру рельєфів на моделі зуба та його матеріальність;
  - д) відтворити кольори коронкової частини зуба та ясен.

2. Для виготовлення завдання на іспит надаються фантоми різних груп зубів.

3. Вимоги до зубів.

Різці. Коронка різця верхньої щелепи може бути різною: наближатися до прямокутної, трикутної чи трапецеподібної форми зі зменшеною основою біля шийки зуба. Бокові ділянки коронки паралельні або нахилені до шийки зуба, дистально дещо ввігнуті на рівні середини або пришийкової третини.

Вестибулярна поверхня трохи опукла і має напівовальний рельєф в мезіодистальному напрямі з двома борозенками різного ступеня вираженості, що йдуть вертикально, які зникають в пришийковій ділянці коронки.

Оральна поверхня має форму трикутника з заокругленою вершиною і обмежена краєвими гребінцями, що йдуть від різального краю і з'єднуються в пришийковій третині, утворюючи горбик зуба.

З бокових сторін коронка має клиноподібну форму, її вестибулярний контур випуклий, а оральний - ввігнутий.

У різців шийка округлої форми, дещо сплюснена з вестибулярної поверхні, що є характерною їх особливістю.

Ікла. Мають конусоподібну форму і різальний край у вигляді загостреного горбка.

Вестибулярна поверхня ромбоподібної форми. Різальний горбок розміщений не по центру коронки, а зміщений медіально. Тому медіальна різальна площадка коротша, ніж дистальна. Від різального горбка до шийки зуба йде широкий валик, який поділяє вестибулярну поверхню на дві фасетки: меншу – медіальну, більшу – дистальну.

Контур шийки ікла на горизонтальному зрізі специфічний: круглий з вестибулярного боку, на рівні середини бокових сторін - плавно здавлений в медіа-дистальному напрямку і закінчується заокругленням, повторюючи контур шийки.

Малі корінні зуби або премоляри. Розрізняють перший і другий премоляри, де перший дещо більший, ніж другий, як по вертикальному так і мезіодистальному розміру. Вестибулярна поверхня першого премоляра подібна на таку ж поверхню ікла, але менша за розміром. Оральна поверхня гладка, двояко вигнута в мезіодистальному напрямку, невелика у вертикальному напрямку. Найбільша випуклість - екватор - розміщена по середині довжини коронки.

Бокові поверхні мають трапецеподібну форму з розміщеним в пришийковій ділянці аркоподібним заглибленням, що розширюється до шийки. Над аркоподібним заглибленням проходить найбільша випуклість (екватор) цих поверхонь, яка одночасно є контактними пунктами з сусідніми зубами. На жувальній поверхні добре виражені два жувальні горбки: щічний і піднебінний. Зона, де з'єднуються горбки називається міжгорбковою борозенкою або фісурою, яка своїми контурами нагадує гантелю.

Другий премоляр схожий на перший, але має менші розміри та дещо менш виражені контури всіх поверхонь.

Великі корінні зуби або моляри. Розрізняють перший, другий і третій (зуб «мудрості») моляри. Розмір коронок зменшується від першого до третього моляра.

Перший моляр. Вестибулярна поверхня коронки розділена серединною борозенкою, яка йде від невеликої виїмки на змикальній поверхні і поділяє поверхню коронки на дві рівні частини. Схематично ця поверхня є подібною на два премоляри, що зрослися. Тому на ній, крім борозенки, є два вертикальні валики, які закінчуються горбками. Лінія анатомічної шийки майже пряма або трохи випукла в бік кореня.

Піднебінна поверхня відрізняється від вестибулярної тим, що вертикальна серединна борозенка тут менше виражена і закінчується на середині коронки. Медіальний і дистальний горбки більш заокруглені, менше виражені, особливо дистальний горбок.

Жувальна поверхня першого моляра в схематичному вигляді має чотири заокруглений кути складного профілю у чотирьох горбків. Найбільші за об'ємом є піднебінно-медіальний і щічно-медіальний горбки, найменший – піднебінно-дистальний. Між горбками є поперечна борозенка (фігура).

Критерії оцінювання практичних робіт з ліплення анатомічної форми коронки зуба

Бал (за 12- бальною шкалою)	Бал (за 200- балльною шкалою)	Критерії оцінювання практичних робіт абітурієнтів
1	100	Абітурієнт не розрізняє об'єкт вивчення, володіє низькими мануальними навичками роботи, відтворює тільки окремі елементи анатомічної форми зуба. Не збережена пропорція та об'єм відтворюваної композиції, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 50 %. Робота виконана неохайно і повністю не відтворює характерні особливості об'єму натури.
2	101 - 109	Абітурієнт розрізняє об'єкт вивчення і відтворює незначну частину анатомічної форми зуба. В ході роботи має нечіткі уявлення стосовно пропорції та об'єму відтворюваної композиції, не передає характерні особливості об'єму натури, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 35%.
3	110 - 119	Абітурієнт відтворює менше половини навчального композиційного завдання. Відтворені елементи анатомічної форми зуба є нечіткими. Пропорція та об'єм відтвореного завдання передані неправильно, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 25%. Сам малюнок композиції та елементи поверхні зуба тільки частково відтворені відповідно до зразка. Робота виконана неохайно, із розмитими контурами моделі.
4	120 - 120	Абітурієнт відтворює близько половини навчального композиційного завдання, має задовільні мануальні навички роботи. Відтворені елементи анатомічної форми зуба є нечіткими, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 20%. Завдання виконано неохайно, із розмитими контурами моделі. Дрібні деталі об'єкта не відтворені. Загальний вигляд виконаної роботи неестетичний.
5	130 - 139	Абітурієнт виконав більше половини поставленого завдання, має задовільні мануальні навички роботи. Відтворені елементи анатомічної форми зуба є нечіткими, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 20%. Завдання виконано неохайно, із розмитими контурами моделі. Дрібні деталі об'єкта не відтворені. Загальний вигляд виконаної роботи неестетичний.
6	140 - 149	Абітурієнт, в основному, відтворив поставлене перед ним завдання, має задовільні мануальні навички роботи. Відтворення деталей анатомічної форми зуба не є нечітким. Пропорція та об'єм виконаної роботи, відповідно до зразка, передані неправильно, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 10%. Дрібні деталі відображені не в повному об'ємі, а частково. Загальний вигляд роботи потребує більш естетичного вигляду. Сам рельєф моделі має частково розмитий контур.

7	150 - 159	Абітурієнт, в цілому, відтворив поставлене перед ним завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба відображені правильно. Дрібні деталі анатомічної форми зуба від модельовані нечітко і не в повному об'ємі. Пропорції та об'єм зразка передані частково, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 5%, а дрібних деталей – до 15%. Загальний вигляд відтвореного завдання має задовільний естетичний вигляд.
8	160 - 169	Абітурієнт, в цілому, відтворив поставлене перед ним завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба відображені правильно, із пропорційним перенесенням лінійних та об'ємних розмірів зразка, масштаб моделі відрізняється від заданого більше, ніж на 5%. Дрібні деталі об'єкта передані, в основному, правильно, але є не зовсім чіткими. Їх масштаб відрізняється від заданого до 10%. Загальний вигляд відтвореного завдання має задовільний естетичний вигляд.
9	170 - 179	Абітурієнт повністю відтворив поставлене перед ним завдання. Основні елементи анатомічної форми зуба відображені правильно, з незначними порушеннями рельєфу зразка. Пропорції та об'єм перенесені вірно. Дрібні деталі об'єкта відображені не в повному обсязі, із нечіткими контурами, масштаб моделі дрібних деталей рельєфу відрізняється від заданого не більше, ніж на 5%. Загальний вигляд відтвореного зразка має гарний естетичний вигляд.
10	180 - 189	Абітурієнт повністю відтворив всі параметри заданого зразка. Добре орієнтується в поставленому перед ним завданні. Чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба і фактури, яку має рельєф на моделі. Мають місце незначні порушення пластики у відтворенні основних та дрібних деталей зразка, масштаб моделі відрізняється від заданого не більше, ніж на 2%, а дрібних деталей рельєфу – 5%. Загальний вигляд відтвореної моделі має гарний естетичний вигляд.
11	190 - 199	Абітурієнт аргументовано і в повному обсязі використовує свої знання з ліплення для відтворення завдання, яке поставлене перед ним. Чітко передає пропорції та об'єм анатомічної форми зуба, а також фактури, яку має рельєф на моделі. Дрібні елементи рельєфу відображені правильно, але із незначними порушеннями пластики, масштаб моделі і дрібних деталей рельєфу відрізняється від заданого не більше, ніж на 2%. Критично і аргументовано підходить до оцінки виконаної ним роботи. Здатний провести аналіз помилок, які можуть привести до порушення композиції або анатомічної форми зуба під час ліплення. Загальний вигляд відтвореного завдання має високий естетичний вигляд.
12	200	Абітурієнт виявив неординарні творчі здібності у виконанні завдання, яке поставлене перед ним. Аргументовано і системно виконує поставлене перед ним завдання. Повністю передає пропорції та об'єм (ширина, глибина, висота, передача габаритних розмірів) об'єкта ліплення. Точно передає пластику та рельєф анатомічної форми зуба. Чітко відтворені дрібні деталі із високим естетичним виглядом об'єкта.

